

G

halkemm il-Patrijiet Agostinjani ilhom f'Tal-Pietà sa mill-1966, il-prezenza tagħhom f'din il-parroċċa hija l-aktar marbuta mal-qasam ta' l-edukazzjoni. Għal xi whud li huma familjari ma' din l-iskola forsi jahsbu li l-bidu tagħha kien f'Tal-Pietà. L-istorja ta' din l-iskola mmexxija minn reliġjużi għandha storja hafna aktar twila minn hekk.

L-iskola hekk imsejha gratwita (b'xejn) ta' Santu Wistin twaqqfet fl-1846 fil-Kunvent ta' l-Agostinjani tal-Belt Valletta. Barra li kienet xi haġa ta' ġieħ lill-Provinċja Agostinjana Maltija u lill-Knisja ta' Malta, kienet ukoll opra l-aktar soċjali għall-poplu fqir ta' Malta f'dak iż-żmien billi refgħet hafna tfal mill-istat imwiegħer tagħhom u qabbdithom it-triq tal-progress, tax-xogħol u tal-professjoni.

L-edukazzjoni f'Malta f'dawk iż-żminijiet ta' l-1800 kienet ftit jew wisq mogħtija l-ġenb u kienet tezisti hafna injoranza minhabba n-nuqqas ta' tagħlim u ta' l-skejjel. Għalkemm kien hawn ftit skejjel, mhux it-tfal kollha setghu jiehdu t-tagħlim meħtieġ għall-hajja għaliex ma kinux jistghu jhallsu. Skejjel privati biż-żmien bdew jinfethu, iżda l-gvern ma kienx jagħtihom għajjnuna finanzjarja. L-ghan tal-patrijiet Agostinjani kien li jimla l-vojt li s-soċjeta' kollha kienet thoss, billi jidhol u jaqbeż għall-fqir u jerfghu mill-miżerja tiegħu.

Din l-iskola privata b'xejn twaqqfet bhala Skola Primarja u Elementari. Kienet l-ewwel waħda ta' din l-ghamla fost l-Ordinijiet Reliġjużi rġiel. F'din l-iskola kienu jiltaqghu tfal minn sitt snin 'il fuq. It-tagħlim kien isir matul il-ġimgha kollha barra l-Hadd u l-festi. Nhar ta' Hadd kien isir il-Katekizmu u l-Hamis kien miżmum għat-tagħlim tal-mużika u l-kant.

Il-gwerra halliet l-effetti tagħha anki fuq din l-iskola u minhabba raġunijiet ta' sigurtà twaqqfet għal dan iż-żmien. Fl-1948, f'għeluq il-mitt sena mit-twaqqif tagħha, l-iskola reġgħet infethet, din id-darba mhux iżjed bhala skola elementari, imma skola sekondarja u preparatorja bl-isem ta' Kullegġ ta' Santu Wistin. Minhabba n-nuqqas ta' spazju u n-numru dejjem jizdied ta' l-studenti l-iskola giet trasferita f'Hal Tarxien f'Ottubru ta' l-1959. Għalkemm il-lokal kien imdaqas ġmielu iżda minhabba l-esigenzi dejjem jikbru fil-qasam ta' l-edukazzjoni, l-Provinċja Agostinjana hasbet biex issib post akbar, u aktar centrali. Għalhekk fl-14 ta' Lulju ta' l-1961 inxtrat il-proprjeta' fit-Telgha ta' Gwardamanga minghand l-ahwa Zammit Tabona u fit-3 ta' Gunju ta' l-1972 beda l-bini tal-kulleġġ kif inhu llum li tlesta minn kollox sena wara ezattament fid-19 ta' Settembru 1973.

L-ghan tal-Patrijiet Agostinjani f'Tal-Pietà huwa wiehed edukattiv marbut l-aktar mat-tagħlim u l-formazzjoni tat-tfal. Xogħol bħal dan fih innifsu huwa qasam ta' hidma mportanti fil-hajja tal-Knisja. Ovvjament is-sehem tagħna fil-Parroċċa ta' Gwardamanga mhux wiehed direttament marbut mal-hidma pastorali li jwettqu l-patrijiet Dumnikani. Madankollu l-Kulleġġ dejjem ta l-għajjnuna tiegħu meta nhass il-bzonn. Wiehed jista' jsemmi t-tliet komunitajiet Neo-Katekumenali li jiltaqghu darbtejn fil-ġimgha, laqgħat taz-zona li jsiru fil-bini ta' l-iskola, l-użu tal-*ground* għal xi partita football miż-żgħażaġh u attivitajiet oħra. Il-parroċċa min-naha tagħha dejjem offriet il-Knisja b'mod speċjali għaċ-ċelebrazzjonijiet ta' quddies ta' l-ewwel ġimgha tax-xahar li minn żmien għal iehor jorganizza l-Kulleġġ Santu Wistin.

Jalla l-ghaqda bejn iż-żewġ komunitajiet u l-poplu ta' Gwardamanga tibqa' tikber għall-ġid tal-Knisja u l-poplu kollu ta' din l-parroċċa.

L-Agostinjani f'Tal-Pietà

Minn
Fr. Alan Scerri OSA

Kummissjoni Festa
Madonna ta' Fatima
Gwardamanga